

B. SZOLNOKI ILDIKÓ (1955. Salgótarján) közművelődési szakember, könyvtáros, közösségfejlesztő. 1991 óta dolgozik a megyei szintű közművelődési feladatellátásban. Felsőfokú tanulmányait a Debreceni Tanítóképző Főiskola népművelés-könyvtár, majd az Eötvös Loránd Tudományegyetem Bölcsészettudományi Karán (népművelés szak) végezte. 2013-tól a Nemzeti Művelődési Intézet Nógrád Megyei Irodájában dolgozik mint megyei módszertani referens.

Ki tanul a végén?

*„Mondd és elfelejtik,
mutasd meg és emlékeznek,
vond be őket és megtanulják.”
(Konfucius)*

Ki tanul a végén?

A legtöbbet mindig én.

A kulturális közfoglalkoztatottak számára indított Kulturális közösségi munkás képzést az „Újra tanulok” pályázati program támogatta – és ez nemcsak a hallgatókra igaz, hanem rám is. Hiába tanítottam már több alkalommal közösségfejlesztői kurzusokban, sőt a felsőoktatásban is, mégis minden képzés új kihívást jelent, és mindig új élményekkel, tapasztalatokkal, tudással gazdagodom. Remélem, a hallgatóim is.

Itt van 25 ember a huszonevéstől a majdnem hatvan évesig. Érettségizettek és diplomások. Nem ismerik egymást, nem ismerjük egymást. Azért vannak itt, mert kötelező, hogy részt vegyenek ezen a képzésen. A közösségfejlesztésről még nem hallottak.

Nem könnyű felnőttképzési szituáció. Olyan, mint egy közösségfejlesztési terepmunka. Ezért is kézenfekvő, hogy a képzés során nemcsak tanítom, hanem alkalmazom is a közösségfejlesztésben alkalmazott módszereket, „fogásokat”. Az évtizedek során már belém ivódott, hogy a tanítást is ugyanazzal a szemlélettel végzem, mint a közösségfejlesztői munkát. Tulajdonképpen nem tanítok, nem „átadom” az ismereteimet, hanem közösen tanulunk. Felhasználva a tapasztalataikat, véleményüket, kreativitásukat közösen tárjuk fel a közösségfejlesztés tartalmát. Ahogy az idézet szól: „vond be őket és megtanulják”. E tanulási folyamatban persze

nem csak a közösségfejlesztéshez kell utat találnunk, hanem egymáshoz is. Kapcsolatot kell építenünk egymással, együtt kell haladnunk.

Kezdetben mindenki óvatos, tartózkodó, van egyfajta feszült kíváncsiság, hogy mi fog itt történni.

Valami „mozgást” kell ösztönözni! Éppen úgy, mint a közösségfejlesztési folyamatban.

Beszélgettünk.

Sokat, és közben oldódott a feszültség, figyeltünk egymásra, épült a bizalom.

Ebben a „helyzetfeltárási” szakaszban ismerkedtünk egymással, mindenki elmondta magáról, amit fontosnak tartott. Megtudtuk, ki hol lakik, mit dolgozik, milyen a családi háttere stb. A „Tanulna-tanítana” módszert is kipróbáltuk, és ámulattal figyeltük, hogy mennyi tudás, képesség van ebben a kis csoportban, és mennyi új információt tudtunk meg egymásról.

Beszélgettünk arról, hogy ki milyen közösségekhez tartozik, milyen jó és rossz közösségi élményei voltak és vannak.

Beszélgettünk az élet dolgairól, a lakóhelyük gondjairól, problémáiról.

Az interjúzást is kipróbálták: beszélgettek egymással a településről, ahol élnek.

Kezdték megnyílni, érdeklődéssel fordulni egymáshoz, az órák közötti szünetekben is beszélgettek egymással. Mindenki sok-sok tapasztalatot, tudást hozott erre a képzésre és ezeket megoszthatták egymással.

A sok kics csoportos feladat és munka lehetőséget adott arra, hogy

még jobban megismerjék egymást. A félénkebbek is bátrabbak lettek, erősítették egymást. Megéreztek és értették, hogy felelősséggel tartoznak egymásnak és a csoportnak. Az együttgondolkodás során egymást motiválták.

Megtapasztalhatták a közösség erejét, hogy a közös gondolkodásban, együttműködésben micsoda erő van.

A csoportmunkák során mindig más-más emberek kerültek össze, éppen azért, hogy új, más megközelítési módokat, véleményeket is megismerjenek.

Minden feladat végén prezentáció következett. Mindenki sor került és megtapasztalhatta a közösség előtti szereplés sikerélményét. Jó volt látni, ahogy segítik, erősítik egymást, hiszen többségük még sosem volt ilyen szituációban. Aki egy-két napig csak a sarokban ült és alig akart megszólalni, a közös munka során aktívan dolgozni kezdett és beszédre fakadt.

Fokozta lelkesedésüket és aktivitásukat, hogy a tanteremben megismert és kipróbált módszereket a terepmunka során kipróbálhatták, hasznosíthatták. Értelmet adott az egész képzésnek és a befektetett munkájuknak, hogy valódi terepen végeztek helyzetfeltárást és valós problémákra készítettek projekterveket, megoldási javaslatokat.

E rövidke tanulási folyamatban nemcsak a közösségfejlesztés lényegét értették meg, hanem megtanultak együttműködni, közösen dolgozni, tolerálni a másik embert, kiállni a többiek elé.

Sokat és sok mindent tanultunk egymástól. A legtöbbet most is én.